

Ümumi məlumat	Fənnin adı, kodu və kreditlərin sayı	EDU 409, Ədəbiyyatın tədris metodikası, 3 kredit, 6 AKTS		
	Departament	Dillər və ədəbiyyatlar		
	Proqram (bakalavr, magistr)	Bakalavriat		
	Tədris semestri	2025/2026-cı tədris ilinin yaz semestri		
	Fənni tədris edən müəllim(lər)	Dos., fil.ü.e.d. Elmira Məmmədova-Kekeç		
	E-mail:	elmira.mammadova@khazar.org		
	Mühazirə otağı/Cədvəl			
	Məsləhət saatları	Cümə, 15:00-16:00		
Prerekvizitlər	EDU 101, EDU302			
Tədris dili	Azərbaycan			
Fənnin növü (məcburi, seçmə)	Məcburi			
Dərsliklər və əlavə ədəbiyyat	Əsas ədəbiyyat: 1. Yusifov Fəxrəddin. Ədəbiyyatın tədrisi metodikası. Ankara, 2024 Əlavə ədəbiyyat: 2. Aygören Fatih, Ünlü Buse, Türkal Berkay. Öğretmen Öğretim Teknikleri 4.0. Ankara, Nobel Yayınları, 2020 3. Eğitim Psikolojisi, Editör: Prof.Dr. İbrahim Yıldırım, 3 Baskı, Ankara 2012. 4. Hüseyinoğlu Soltan. Ədəbiyyat dərslərində yeni texnologiyalar: fəal/interaktiv təlim. Bakı, 2009. 5. Hüseyinoğlu Soltan. İfadəli oxunun əsasları. Bakı, 2013. 6. Prof. Dr. Cahit Kavcar. Edebiyat ve Eğitim. Engin Yayınevi. Ankara, 2000 7. Veysova Zemfira. Fəal/interaktiv təlim: müəllimlər üçün vəsait. Bakı, 2007. 8. http://www.e-derslik.edu.az/site/index.php 9. https://iksadyayinevi.com/wp-content/uploads/2022/11/%C6%8FD%C6%8FBIYYATIN-T%C6%8FDRISI-METODIKASI.pdf 10. http://www.kurikulum.az/index.php/az/kurikulumlar/umumi/ibtidai 11. http://www.kurikulum.az/index.php/az/kurikulumlar/umumi/umumi-orta			
Tədris metodları	Mühazirə			+
	Qrup müzakirəsi			+
	Praktiki tapşırıqlar			+
	Praktiki məsələnin təhlili			+
Qiymətləndirmə	Komponentləri	Tarix/son müddət	Faiz (%)	
	Tapşırıq (Açıq dərs layihəsi)	16 may 2026-cı il	10	
	Tapşırıq (Video dərs layihəsi)	09 may 2026-cı il	10	

	Davamiyyət		5
	Aktivlik		5
	Aralıq imtahanı	04.04.2026	30
	Final imtahanı		40
	Yekun		100
Kursun təsvir	Fənn vasitəsilə orta məktəbdə ədəbiyyat fənninin tədrisi metodikası ilə bağlı müasir yanaşmalar təhsilalanların nəzərinə çatdırılır. Ədəbiyyat üzrə məktəb proqramları (kurikulumları) üzrə tələbələrin praktik vərdişlər qazanmalarına çalışılır. Burada əsas məqsəd gələcək müəllimləri şagirdlərdə ədəbiyyat və həyat həqiqətləri, şifahi nitq və yazılı nitq mədəniyyətini formalaşdırılması üsul və texnikaları ilə tanış etmək, onlarda ünsiyyət qurma, təhlil etmə, sintez etmə, dəyərləndirmə və mühakimə etmə kimi yüksək idraki bacarıqlara yiyələnmələrini təmin etməkdir.		
Kursun məqsədləri	Fənnin məqsədi ədəbiyyatın tədrisi metodikasının elmi-nəzəri məsələləri barədə sistemli bilik vermək, qazanılmış biliklərin tətbiqi üzrə zəruri bacarıqlar formalaşdırmaqdır. – məktəb ədəbiyyat kursunun məqsədini, məzmununu, strukturunu və həcmi müəyyənləşdirmək; – təlim materialının siniflər üzrə bölgüsünü, varisliyi müəyyənləşdirmək; – ədəbiyyat təliminin daha səmərəli metod, priyom və vasitələrini əsaslandırmaq; – bilik, bacarıq və vərdişlərin mənimsədilməsi, praktikada uğurla tətbiqi üçün vacib olan şərtləri nəzəri cəhətdən işləyib hazırlamaq.		
Təlim nəticələri	Kursun sonunda tələbələr aşağıdakı bilik, bacarıq və vərdişlərə yiyələnməlidir: • Ədəbiyyatın tədrisi metodikası elminin mahiyyətini, nəzəri əsaslarını; • Ədəbiyyat fənninin məzmununu, öyrənilməsi sistemini; • Ədəbiyyat fənn kurikulumunun məzmununu, strukturunu, standartların mahiyyətini, funksiyalarını; • Yeni təlim texnologiyalarının mahiyyətini; • Ədəbiyyat dərslərinin tiplərini, növlərini, variantlarını; • İcmal materiallarının öyrədilməsi yollarını; • Tərcümeyi-hal materiallarının öyrədilməsi yollarını; • Bədii əsərlərin tədrisi metodikasını; • Ədəbiyyat nəzəriyyəsi anlayışlarının öyrədilməsi yollarını; • Nitq inkişafı üzrə işin təşkili metodikasını; • Ədəbiyyat tədrisinin planlaşdırılmasını; • Şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsi qaydalarını; • Ədəbiyyat fənn kurikulumu üzrə qazandığı bilikləri tətbiq etməyi; • Yeni təlim texnologiyaları üzrə qazandığı bilikləri tətbiq etməyi; • Bədii əsərin oxusu, məzmununun mənimsənilməsi üzrə işi təşkil etməyi; • Bədii əsərin təhlili üzrə işi təşkil etməyi;		

	• Nitq inkişafı üzrə müxtəlif növ işləri təşkil etməyi; • Gündəlik və illik planlaşdırma nümunələrini hazırlamağı; • Şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsi üzrə vasitələr hazırlamağı; FTN 1 – Ədəbiyyatın tədrisi metodikası elminin nəzəri əsaslarını tədqiq etmək; FTN 2 – Ədəbiyyat fənn kurikulumu üzrə qazandığı bilikləri tətbiq etmək; FTN 3 – Yeni təlim texnologiyalarını tətbiq etmək; FTN 4 – Ədəbiyyat dərslərinin tiplərini, növlərini ayırmaq, sənətkarların həyat və yaradıcılığı, bədii əsərin təhlili üzrə işi təşkil etmək; FTN 5 – Gündəlik və illik planlaşdırma nümunələrini hazırlamaq; FTN 6 – Nitq inkişafı üzrə müxtəlif növ işləri təşkil etmək; FTN 7 – Şagird nailiyyətlərini qiymətləndirməyi bacarmaq.
Qaydalar (Tədris siyasəti və davranış)	Fəallığa görə veriləcək bal tələbənin müzakirələrdə bütün semestr boyu davamlı iştirakına, dərslərdə və təcrübəçi tələbənin keçdiyi açıq dərslərdə göstərdiyi fəallığa, semestr ərzində fəallığına, yeni və əlavə ədəbiyyatlara göstərdiyi marağa görə verilir. Davamiyyətə görə bal verilməsində tələbənin dərslərdə ardıcıl iştirakı və dərslərdə özünü qaydalara uyğun aparması nəzərə alınır. Üzrsüz buraxılan 1 dərslər üçün 1 (bir) bal çıxılır. Fənnin tədrisi zamanı verilən ballara aydınlıq gətirsək; Aralıq imtahanı – 30 (imtahanda tələbələrin biliyi açıq sual və test tapşırıqları vasitəsilə yoxlanılır.) Fəallıq - 5 Fəallığa görə veriləcək bal tələbənin davamlı şəkildə müzakirələrdə iştirakına, dərslərdə və təcrübəçi tələbənin keçdiyi açıq dərslərdə göstərdiyi fəallığa, ev tapşırıqlarının yerinə yetirilməsinə, semestr boyu fəallığına, yeni və əlavə ədəbiyyatlara göstərdiyi marağa, eləcə də icmal tapşırıqlarına görə verilir. Aşağıdakı cədvəldə 5 balın bölgüsü təsvir edilir: 2 bal – <i>mühazirələrin öyrənilməsi, təqdimatların hazırlanması və dərslərdə fəal iştirak;</i> 1 bal – <i>icmalların mütəmadi yazılması;</i> 1 bal – <i>müzakirələrdə, qrup işlərində iştirak;</i> 1 bal – <i>açıq dərslər layihələrində fəal iştirak.</i> Final imtahanı - 40 (imtahanda həm açıq suallar, həm də test tapşırıqları verilir) Digər (davamiyyət) - 5 (Davamiyyətə görə bal verilməsində tələbənin dərslərdə ardıcıl iştirakı və dərslərdə özünü qaydalara uyğun aparması nəzərə alınacaqdır. Üzrsüz buraxılan 1 dərslər üçün 1 (bir) bal çıxılacaqdır. Dərslə gecikmək olmaz. Jurnalda “qb” yazıldıqdan sonra düzəlişə yol verilmir.) Tapşırıqlar

Açıq dərs layihəsi

Qeyd: Tələbələr fərdi şəkildə icmal yazaraq açıq dərs hazırlayır və dərs müddətində ayrılmış vaxtda (45 dəqiqə) canlı olaraq auditoriyada təqdim edirlər.

Tələblər:

1. İcmal əsasında hazırlanmalı; (1 bal)
2. Təlim texnologiya və üsulları tətbiq edilməli; (1 bal)
3. Müəllim görkəm və geyiminə əməl etməli; (1 bal)
4. Müəyyən edilmiş dərs müddətinə əməl etməli; (2 bal)
5. Akademik nitq və davranışa diqqət edilməli; (1 bal)
6. Fənn üzrə bilik və bacarıqlarını nümayiş etdirməli, orfoqrafik və elmi səhvlərə yol verilməməli; (2 bal)
7. İcmaldakı təlim nəticələrinə nail olunmalı; (2 bal)

Qeyd: Tələbələr açıq dərs layihələrinin müəllimlə razılaşdırılmış qrafik üzrə təqdim edirlər. Hər dərsdə bir tələbə açıq dərslərini təqdim edir. Müəyyən edilmiş vaxtda təqdim etməyən tələbə sıfır balla qiymətləndirilir. Əgər üzrlü səbəbdən təqdim edə bilmirsə, bu barədə bir həftə öncədən məlumat verməlidir.

Video dərs layihəsi

Tələbələr müəllimlə razılaşdırılmış mövzu üzrə video dərs hazırlayırlar. Bu dərs auditoriyadan kənarda Microsoft Teams platformasında qeyd götürməklə və ya digər video hazırlayıcı proqramlar (Canva Video Editor, CapCut, Video maker və s.) vasitəsilə hazırlanır. Aşağıdakı qaydalara *riayət etdiyinə əmin olan* tələbə dərs ərzində (müəyyənləşdirilmiş qrafik üzrə təyin edilmiş vaxtda) təqdim edir. Dərsin ilk növbədə təqdimatı hazırlanır. Təqdimatda hazır materiallardan istifadə etməyə yol verilmir. Tələbənin yaradıcı yanaşması olmalıdır. Dərslərə qoyulan tələblər:

1. 5-8 dəqiqə olmalı; (2 bal)
2. Səs və görüntü effektiv olmalı; (3 bal)
3. Elmi səhvlərə yol verilməməli; (2 bal)
4. Dərsin mövzunu tam şəkildə əhatə etməli; (1 bal)
5. Orfoqrafik səhvlərə yol verilməməli; (1 bal)
6. Dərsin sonunda yoxlayıcı tapşırıqlar yer alması, hazır tapşırıqlara müraciət olunmamalı. (1 bal)

Qeyd: Müəyyən edilmiş vaxtda təqdim etməyən tələbə sıfır balla qiymətləndirilir.

İmtahan haqqında:

1. İmtahana hazırlaşarkən dərslərdə götürülmüş qeydləri öyrənməklə yanaşı, dərsin iş planında göstərilmiş ədəbiyyatlara, o cümlədən əlavə mənbələrə də müraciət etmək lazımdır.
2. İstifadə ediləcək ədəbiyyatın bir qismi tərəfimizdən təmin ediləcəkdir.

		3. Aralıq və Final imtahanlarının hər ikisində suallar test və ya açıq ola bilər.	
Cədvəl			
Həftə	Tarix	Fənnin mövzuları	Dərslik/Tapşırıqlar
1.	21.02.2026 21.02.2026	Ədəbiyyatın tədrisi metodikası fənninin predmeti və nəzəri əsasları Ədəbiyyatın tədrisi tarixi	F.Yusifov. Ədəbiyyatın tədrisi metodikası, Ankara, 2022, səh. 12-23, 23-33
2.	28.02.2026 28.02.2026	"Azərbaycan Respublikasında ümumi təhsilin dövlət standartları" Ədəbiyyat fənni üzrə təhsil proqramı (kurikulumu), öyrədilməsi	F.Yusifov. Ədəbiyyatın tədrisi metodikası, Ankara, 2022, səh. 33-42, 43-73
3.	07.03.2026 07.03.2026	Təlim strategiyaları. Ədəbiyyat tədrisinin təşkili	F.Yusifov. Ədəbiyyatın tədrisi metodikası, Ankara, 2022, səh. 75-85
4.	14.03.2026 14.03.2026	Ədəbiyyat tədrisinin təşkilinə verilən tələblər	F.Yusifov. Ədəbiyyatın tədrisi metodikası, Ankara, 2022, səh. 86-117
5.	21.03.2026 21.03.2026	Ədəbiyyat dərslərinin quruluşu	F.Yusifov. Ədəbiyyatın tədrisi metodikası, Ankara, 2022, səh. 118-127
6.	28.03.2026 28.03.2026	Yeni təlim texnologiyaları	F.Yusifov. Ədəbiyyatın tədrisi metodikası, Ankara, 2022, səh. 128-132
7.	04.04.2026 04.04.2026	Ədəbiyyat təliminin üsulları	F.Yusifov. Ədəbiyyatın tədrisi metodikası, Ankara, 2022, səh. 133-167
8.	11.04.2026 11.04.2026	Fəal/interaktiv təlimdə iş formaları	F.Yusifov. Ədəbiyyatın tədrisi metodikası, Ankara, 2022, səh.168-171
9.	18.04.2026 18.04.2026	Aralıq imtahanı	F.Yusifov. Ədəbiyyatın tədrisi metodikası, Ankara, 2022, səh.
10.	25.04.2026 25.04.2026	Müəllimin təlim fəaliyyətinin planlaşdırılması Dərs icmal və ya planının tərtibinə dair tövsiyələr	F.Yusifov. Ədəbiyyatın tədrisi metodikası, Ankara, 2022, səh.172-186
11.	02.05.2026 02.05.2026	Ədəbiyyat dərslərinin növləri	F.Yusifov. Ədəbiyyatın tədrisi metodikası, Ankara,

		Sənətkarın həyatı, yaradıcılıq yolu materiallarının tədrisi	2022, səh.197-230, 231-254
12.	0905.2026 09.05.2026	Ədəbi əsərlərin öyrədilməsi	F.Yusifov. Ədəbiyyatın tədrisi metodikası, Ankara, 2022, səh. 255-280
13.	16.05.2026 16.05.2026	Ədəbi əsərlərin məzmununun və sənətkarlıq xüsusiyyətlərinin öyrədilməsi	F.Yusifov. Ədəbiyyatın tədrisi metodikası, Ankara, 2022, səh.281-296
14.	23.05.2026 23.05.2026	Əsərin təhlili prinsipləri Ədəbiyyat dərslərində nitq inkişafı Sinifdən xaric və məktəbdən kənar işlər	F.Yusifov. Ədəbiyyatın tədrisi metodikası, Ankara, 2022, səh. 297-298, 299-300, 314-320
15.	30.05.2026 30.05.2026	Ədəbiyyat dərslərində əyanilik Ədəbiyyat dərslərində qiymətləndirmə	F.Yusifov. Ədəbiyyatın tədrisi metodikası, Ankara, 2022, səh.301-304, 305-313
		Final	